

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-09-29

Ärendenummer SFC-2026-00969

Handläggare

Elisabet Johansson Lidfeldt

Telefon: 031-365 00 00

E-post:

elisabet.johansson.lidfeldt@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss från finansdepartementet om åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer

Förslag till beslut

I socialnämnden Centrum:

1. Socialnämnden Centrum yttrar sig över finansdepartementets remiss av promemorian Åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer Fi2026/01570) med hänvisning till de synpunkter och förslag som redovisas i tjänsteutlåtandet.
2. Tjänsteutlåtandet översänds som eget yttrande till finansdepartementet.
3. Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har blivit inbjuden att svara på finansdepartementets remiss av promemorian Åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer Fi2026/01570. Sista svarsdag är den 23 oktober 2026. Ärendet har översänts från kommunstyrelsen till socialnämnden Centrum för besvarande direkt till finansdepartementet.

I promemorian föreslås åtgärder för att öka antalet registrerade i det register för idéburna organisationer som Kammarkollegiet ansvarar för. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Förvaltningen är i grunden positiv till registret men bedömer att registret i sin nuvarande form inte är tillräckligt användbart och att de föreslagna förändringarna inte i tillräcklig grad löser detta. Förvaltningen bedömer även att det förslag som lagts fram om att bredda registret att gälla alla idéburna organisationer motverkar registrets syfte att lyfta fram och möjliggöra för fler idéburna organisationer att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För att en idéburen organisation ska få registreras i registret idag ska den bedriva eller ha för avsikt att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet. Enligt förslaget breddas registrets målgrupp till alla idéburna organisationer.

Att ingå i registret är förknippat med en avgift. Förvaltningen bedömer att även om det finns en möjlighet att differentiera avgiften, beroende på om en organisation vill utföra offentligt finansierad välfärdsverksamhet eller ej, kommer faktumet att det är en avgift att gå med i registret påverka om mindre idéburna organisationer ansluter sig till registret. De kan ha svårt att prioritera att ingå i registret då många har en budget som inte möjliggör denna typ av extra avgifter som inte tydligt skapar ett mervärde för organisationerna.

Socialförvaltningen Centrum bedömer att även om målgruppen breddas så kommer registret fortsatt främst bestå av större professionaliserade organisationer och därmed inte vara ett representativt register för idéburna organisationer. Idag är det endast åtta större organisationer med sitt säte i Göteborg som valt att ingå i registret.

I promemorian beskrivs att registret ska kunna användas för att ta fram statistik om organisationerna. Förvaltningen bedömer att om majoriteten av de idéburna organisationerna inte går med i registret blir statistiken inte användbar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Utifrån förslagen i promemorian ser Göteborgs Stad att även om målgruppen för registret breddas så finns en risk att det blir ett register där de professionaliserade större organisationerna synliggörs (i enlighet med tidigare resonemang), vilket ger dem en fördel gentemot mindre idéburna organisationer.

Skulle registret breddas till alla idéburna organisationer förlorar det också sitt syfte att lyfta fram de organisationer som planerar eller redan utför offentligt finansierade välfärdsverksamheter.

Göteborgs Stad är i grunden positiv till ett nationellt register för idéburna organisationer som utför eller planerar att utföra offentligt finansierad välfärdsverksamhet och det skulle kunna underlätta för kommunen om ett sådant fanns där alla organisationer ingick. Idag är registret inte användbart då det inte är obligatoriskt för idéburna organisationer att ansluta sig och då få organisationer ingår i registret. Göteborgs Stad behöver se till likabehandlingsprincipen och behöver göra likadana juridiska bedömningar av varje organisation som ska vara en del av en upphandling som utförare av välfärdsverksamhet. Att en organisation är ansluten till registret gör därför inte att det underlättar när en juridisk bedömning görs. Därmed gör förvaltningen bedömningen att de förslag som läggs fram i promemorian inte kommer göra registret mer användbart ur detta perspektiv.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2026-10-13.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

Promemoria Åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer Fi2026/01570

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har blivit inbjuden att svara på finansdepartementets remiss av promemorian *Åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer* Fi2026/01570. Ärendet har översänts från kommunstyrelsen till socialnämnden Centrum för besvarande direkt till finansdepartementet. Sista svarsdag är den 23 oktober 2026.

I promemorian föreslås åtgärder för att öka antalet registrerade i det register för idéburna organisationer som Kammarkollegiet ansvarar för. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Definition av idéburna organisationer

Med en idéburen organisation avses enligt 2 § lagen om registrering av idéburna organisationer en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte, vilket till exempel kan vara att bidra till samhällets utveckling eller till lösningen av ett samhällsproblem.

Syftet med registret

Kammarkollegiet ansvarar idag för registret, enligt lagen (2022:900) om registrering av idéburna organisationer och förordningen (2022:903) om registrering av idéburna organisationer. För att bättre nå syftet med registret föreslås nu ändringar i lagen och förordningen för att möjliggöra att antal organisationer i registret ökar.

Syftet med registret är bland annat att få fler idéburna aktörer att verka inom välfärden, och att göra det enklare för offentliga aktörer att hitta och samarbeta med dem. Det är också en ambition att registret ska synliggöra de idéburna organisationerna mer. När registret infördes sågs det som en möjlighet att avgränsa idéburna organisationer mot offentliga och kommersiella aktörer. Registret bedömdes kunna underlätta för myndigheter som exempelvis ska upphandla, tillämpa valfrihetssystem eller ge bidrag.

Förslag till ändringar

Promemorian lyfter förslag till förändringar inom tre områden. Förslagen handlar om att:

Breda registrets målgrupp. Förslagen handlar om att ge alla idéburna organisationer möjlighet att registrera sig, vilket inkluderar de organisationer som inte planerar att bedriva offentligt finansierade välfärdsverksamhet.

Utöka informationen om organisationerna. Förslagen handlar om att lägga upp mer information om de registrerade organisationerna i registret, så som verksamhetsort och vilken typ av verksamhet de bedriver.

Förändra regler kring värdeöverföring. Förslagen innebär att reglerna för värdeöverföringar ändras för registrerade idéburna organisationer. Registrerade organisationer får bara göra värdeöverföringar till andra registrerade idéburna organisationer eller till forskning. Förslagen innebär att reglerna ska gälla i tre år efter att en organisation väljer att gå ur registret, istället för dagens fem år. Reglerna föreslås bara gälla de organisationer som bedriver eller har för avsikt att bedriva offentligt finansierade välfärdsverksamhet. Det finns även förslag om att förenkla årlig rapportering samt förändra reglerna kring vad som händer om en organisation inte följer regelverket.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen Centrum kan inte se att de förändringar som föreslås i promemorian *Åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer* Fi2026/01570 skulle leda till att tillräckligt många fler idéburna organisationer ansluter sig.

Även om förslagen som läggs fram i promemorian kan göra att fler organisationer ansluter sig till registret kvarstår problemet att så länge registret medför kostnader för organisationerna är risken att det endast är större professionaliserade organisationer som ansluter sig. Det gör att registret inte blir representativt för den stora bredd av idéburna organisationer som finns i staden. Det kan också göra att de organisationer som har möjlighet att vara med i registret får en fördel och syns mer. Detta blir extra relevant för de organisationer som verkar lokalt i Göteborg som ofta har mindre ekonomiska muskler än regionala och nationella organisationer.

Socialförvaltningen Centrum bedömer att registret idag inte är användbart för kommunen då det inte är obligatoriskt för idéburna organisationer att ansluta sig och då få organisationer ingår i registret. Förvaltningen bedömer inte att de förändringar som föreslås kommer att förändra detta.

Socialförvaltningen bedömer att de förslag som lagts fram om att bredda registret att gälla alla idéburna organisationer, motverkar registrets syfte att lyfta fram och möjliggöra för fler idéburna organisationer att bedriva offentligt finansierad verksamhet. Det blir oklart och rörigt om inte alla organisationer i registret är intresserade av att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer socialförvaltningen Centrum att

- Göteborgs Stad inte ställer sig bakom förslagen som möjliggör för alla idéburna organisationer att ingå i registret, då det gör att registret till viss mån förlorar sitt syfte; att synliggöra och möjliggöra för fler idéburna organisationer att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet.
- Göteborgs Stad inte har en åsikt om övriga förslag, då de inte har en negativ påverkan på registret, men samtidigt inte gör registret mer användbart för Göteborgs Stad.

Anna Lönn Lundbäck

Avdelningschef

Sandra Säljö

Förvaltningsdirektör